

har nogen Sympathi for Udvidelsen af Adgangen til Lægepraxis for uexaminerede Personer, og jeg tror, at Trangen hertil daglig tager af derved, at examinerede Læger mere og mere nedfætte sig rundt om her i Landet, og selv om der tidligere kunde have været nogen Trang dertil, og maaste ogsaa i Slutningen af forrige Aarhundrede i langt højere Grad end senere, fordi der ikke kunde faas Hjælp paa alle Steder af Landet, uden at man skulde tage langt bort og have bethdelige Udgifter deraf, saa gjælde disse Grunde aldeles ikke mere. Jeg betragter det som et af Goderne ved den Udviding, man har set siden den Tid og navnlig i de sidste 20—30 Aar, at der nu er et saa stort Antal af virkelige examinerede og tildeels meget dygtige Læger spredt ud over hele Landet, saa at der ikke kan være nogen Mangel paa forbanden med at erhverve sig virkelig sagkundig Lægehjælp paa et hvilket som helst Sted i hele Landet. Men, som sagt, jeg tror ikke, at her er Stedet at komme ind paa hele dette saa vidtløftige og meget yndede Thema om Kvaksalveriets Tilstedelighed eller Utilstedelighed. Jeg skal overfor det foreliggende Spørgsmaal blot bemærke, at jeg anser det for ganske klart efter Ordene i Forordningen af 5te September 1794 § 6, at der skal kræves Vidnesbyrd fra Amtmanden og Fysikus om, at den Paagjældende er i Besiddelse af de Kundskaber, som han foregiver. I Forordningen tales ikke om en anbefaling af Amtmanden og Fysikus ganske i Almindelighed, thi saa vilde man maaste kunne sige, at det aldrig kunde være Meningen deraf, at noget Saadant kunde være bindende for Ministeren; men der staar udtrykkeligt i Forordningen, „Skulde Noget, som ikke er egentlig Læge, have erhvervet sig udmærket Kundskab og fortrinlig Duelighed i en eller anden enkelt Del af Lægekunsten, eller i at helbrede en eller anden Sygdom, da kan han, naar han med Amtmandens og Fysici Vidnesbyrd godtgjør at besidde fornævnte Egenkab,“ osv. Det er altsaa ingen anbefaling ganske i Almindelighed, der forlanges, men et Vidnesbyrd af Fysikus om, at Bedkommende besidder fornævnte Egenkaber, nemlig, at han har særlig Indsigt i en enkelt Gren af Lægekunsten, og jeg skjønner derfor ikke rettere, end at der ikke kan disputeres om, at Forordningen af 1794 virkelig binder Retten til at give disse Tilladelser til en partiel Lægepraxis til det, at den Paagjældende skal ved Fysici Vidnesbyrd godtgjøre, at han besidder de Kundskaber, han foregiver. Den har ogsaa altid været saaledes forstaaet, det er ikke noget Nyt, jeg har fundet paa, og jeg kan ikke skjønne rettere end, at denne

Forstaaelse ogsaa er aldeles korrekt, thi naar der ikke kan paavises nogen Bevillingspraxis, der gaar ud over Ordene i Forordningen af 5te September 1794, ser jeg ikke rettere end, at der overfor Grundlovens Bestemmelser mangler enhver Hjemmel til at give Bevillinger af den Natur. Derfor mener jeg, at det maa siges at være fuldstændig Lovmedholdeligt, naar man fra Justitsministeriets Side fastholder og stadig har fastholdt, at Betingelsen for, at en uexamineret Person kan faae en saadan begrændset jus practicandi, maa være den, at han ved Attest fra Amtmanden og Fysikus godtgjør, at han besidder de Kundskaber i Lægekunsten, som han udgiver sig for. Søvrigt skal jeg ikke komme videre ind paa dette Spørgsmaal; det er jo indlysende, at selv om Bestemmelsen i den første Paragraf af Forordningen ikke længere overholdes — jeg formoder, at nu er Almuen bleven meget klogere, saa at den vistnok ikke tager mod nogen Belæring af Embedsmændene, særlig af Præsterne, om ikke at spise for meget salt Rjød osv. — dersom dette ikke længere iagttages, selv om man maaste ikke længer finde denne Del af Forordningen tidsvarende, saa ophæver dette dog ikke Lovkraften hos den øvrige Del af Forordningen, og derfor maa jeg, som sagt, opfatte Forholdet saaledes, at jeg mangler Hjemmel til at give Tilladelse til Udøvelse af en begrændset Lægepraxis udenfor de Forudtæninger, som indholdes i § 6 af Forordningen af 5te September 1794.

Veth: Det glædede mig til en vis Grad at høre den meget ærede Justitsministers Fortolkning af Bestemmelserne i Forordningen af 5te September 1794 med Hensyn til de Vidnesbyrd, som skulde forstafes fra Amtmanden og Fysikus, thi jeg forstod den høitærede Justitsminister saaledes, at, naar disse Vidnesbyrd bleve stoffede, vilde der heller ikke fra hans Side være Noget til Hinder for at bringe Forordningen til Anvendelse; men jeg tror, at den meget ærede Justitsminister var en lille Smule for streng i sin Fortolkning af disse Ord. Hvis jeg opfattede den meget ærede Ministers Uttringer rigtigt, gif de ud paa, at det ikke var nok, at der gaves en anbefaling af Fysikus og Amtmanden, men det skulde være et positivt Vidnesbyrd, en Godtgjørelse af, at den Bedkommende virkelig besad de Kundskaber, som der var Tale om. Jeg vil nu hertil sige, at en saadan Godtgjørelse kan Amtmanden efter min Opfattelse aldrig nogenstunde komme til at give. Et Vidnesbyrd af den Bestaffenhed kan Amtmanden aldrig nogenstunde komme til at give, thi han har ikke eller kan idetmindste ikke